

מידע- הון

סקירת חידושים מהארץ ומהעולם בתחום המאבק בהלבנת הון ומימון טרור

עדכוני חקיקה ופסיקה בישראל
סקירה בינלאומית של פסיקה, חקיקה, פרסומים וחומר תורתי
פעילות הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור
פעילות ארגונים בינלאומיים

3	דברי פתיחה.....
4	עדכוני חקיקה.....
7	חידושי פסיקה.....
12	ועדות עיצומים.....
13	הכרזות.....
14	פרסומים.....
19	סקירה בינלאומית - פסיקה, חקיקה, פרסומים וחומר תורתי.....
26	אתרי אינטרנט.....

אנו מתכבדים להביא בפניכם תמציתם של חידושים והתפתחויות בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור בארץ ובעולם במישור החקיקה, הפסיקה ופרסומים מקצועיים, לצד הפנייה לאתרים ומקורות מידע בתחום. גיליון זה כולל עדכונים מחודשים אוגוסט עד דצמבר 2016, ומרכז את העדכונים והחידושים המתפרסמים, חדשות לבקרים, באתר האינטרנט של הרשות.

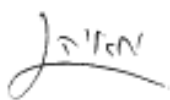
שתי התפתחויות משמעותיות שהתרחשו בחודשים האחרונים היו אישורה, בקריאה ראשונה, של הצעה לתיקון חוק איסור הלבנת הון, וכן הליכי גיבוש סופיים של תיקונים לצווי איסור הלבנת הון שיחולו על חברי בורסה, גופים מוסדיים ובנק הדואר. תיקונים אלה בחוק ובצווים נועדו לייעל ולשפר את המאבק בהלבנת הון ומימון טרור בישראל וכן להתאים את המשטר בישראל לסטנדרטים הבינלאומיים המעודכנים בתחום איסור הלבנת הון. הצורך בתיקון החוק והצווים התעורר כבר בביקורת הבינלאומית שנערכה בישראל בשנת 2013 על ידי ארגון Moneyval, ותיקונים נדרש עתה ביתר שאת לאור העובדה שבמהלך שנת 2017 תתקיים בישראל ביקורת מקיפה של ארגון ה-FATF (Financial Action Task Force) אשר תבחן האם ישראל עומדת, באופן אפקטיבי, בסטנדרטים הבינלאומיים. עמידה בביקורת זו היא תנאי הכרחי לשדרוג מעמדה של ישראל בארגון ה-FATF ממעמד של מדינה משקיפה למעמד של חברה מלאה. יש לקוות, אם כך, שהליכי החקיקה יהיו מהירים ויביאו לתיקון ליקויים במשטר איסור הלבנת הון לקראת הביקורת הקרובה.

ברצוני להודות לגבי' לאה אלחדד ולגבי' אלינור זילברמן, המתמחות במחלקה המשפטית של הרשות, על תרומתן הרבה לגיבוש התוכן ועריכת גיליון זה.

את כל גיליונות המידע הון ניתן למצוא באתר האינטרנט של הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור. נודה לקבלת מידע רלוונטי המצוי בידיכם כדי שנוכל לכלול אותו בגיליונות הבאים, משוב או הצעה לשיפור וכן עדכון לגבי גורמים נוספים המעוניינים בקבלת הגיליון.

קריאה מהנה.

בברכה,

עו"ד מאיה לדרמן

היועצת המשפטית

הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור

❖ הצעת חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 19), התשע"ז-2016 עברה בקריאה ראשונה בכנסת

ביום 12.12.16 עברה בקריאה ראשונה בכנסת הצעת חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 19), התשע"ז-2016 (להלן: "הצעת החוק"). התיקונים המוצעים בה נועדו לשפר את המאבק בהלבנת ההון ולהתאימו לסטנדרטים הבינלאומיים. התיקונים המוצעים בהצעת החוק מתייחסים, בין היתר, לנושאים הבאים:

- הרחבת המונח "כספים" כך שיכלול מגוון של אמצעי תשלום סחירים, כגון: המחאות מוסבות, מניות למוכ"ז, כרטיסים משולמים מראש (Pre-paid) וכיו"ב.
- יצירת מדרג ענישה בעבירה לפי סעיף 3(ב) לחוק, כך שהעונש בגין עבירה של עשיית פעולה ברכוש שאינו רכוש אסור יעמוד על 5 שנות מאסר והעונש בגין עשיית פעולה ברכוש אסור יעמוד על 10 שנות מאסר.
- תיקון סעיף 4 לחוק (עשיית פעולה ברכוש בידיעה שהרכוש הינו אסור) כך שיחול לגבי כלל סוגי הרכוש, מסכום של 50 אלף ש"ח ומעלה. הטעם לתיקון הוא כי לא ניתן להצביע על סוגי רכוש מסוימים המשמשים להלבנת הון וקביעת רשימה ממצה של סוגי רכוש עלולה להביא לכך שהפעילות העבריינית תוסט לתחומי מסחר אחרים. בנוסף, הפחתת הסף תאפשר להחיל את החוק על פעולות אחרות שאינן בסכומים זניחים.
- תיקון התוספת הרביעית לחוק כך שסכום הכספים החייב בדיווח במעברי הגבול, בכניסה לישראל וביציאה ממנה, יופחת לסכום של 50 אלף ש"ח ובמעברים היבשתיים יחול סף נמוך יותר של 12,000 ש"ח. כמו כן, יבוטל החריג מחובת הדיווח הקיים כיום בחוק ביחס לעולים חדשים.
- תיקון המונח "נהנה" בהתאם לדרישות ולסטנדרטים הבינלאומיים, כך שבמקרה שהנהנה הוא תאגיד, יראו גם את בעל השליטה בו כנהנה;
- הסמכת הממונה על נותני שירותי מטבע להטיל עיצומים כספיים על נותני שירותי מטבע שאינם רשומים בגין אי הרישום עצמו. זאת, נוכח ההבנה שנותני שירותי מטבע מנוצלים לעיתים לרעה על-ידי ארגוני פשיעה וההבנה שהאכיפה וההרתעה בסקטור זה אינן מספקות.
- הסמכת הממונה על נותני שירותי מטבע והממונה על נותני שירות עסקי להעביר מידע לגורמי האכיפה והחקירה.
- הסמכת הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור להעביר מידע לרשות ניירות ערך, למחלקה לחקירות שוטרים ולרגולטורים לצורך הפעלת סמכויותיהם לגבי הגופים שבפיקוחם.

[לעיון בהצעת החוק לחץ כאן](#)

❖ **החוק לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) בנושא נותני אשראי ופיקדון פורסם ברשומות**

ביום 29.12.16 פורסם ברשומות כחלק מחוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו- 2018), התשע"ז-2016 תיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016. תיקון החוק מבקש להסדיר את פעילותן של עמותות המאפשרות הפקדת פיקדונות כספיים של לקוחות, וכן עוסקים במתן הלוואות. הסדרת התחום תאפשר יצירת תחרות בתחום האשראי, הגנה על לקוחות של גופים אלו, ומניעת ניצול לרעה של עיסוקם לצורכי הלבנת הון.

התיקון קובע כי המפקח על שירותים פיננסיים מוסדרים יהיה הרגולטור האמון על האסדרה והפיקוח שיחולו על נותני שירותי פיקדון ואשראי והשירותים הניתנים על ידם, ומטיל חובת רישום ורישוי על עיסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי תוך חלוקה בין סוגי הרישיונות לפי סוג נותן השירות. התיקון מפרט את ההסדרים החלים בעניין רישיונות בסיסיים ומורחבים למתן שירותי פיקדון ואשראי, רישיונות הנפקת כרטיסי אשראי של נותני שירות פיקדון ואשראי, שליטה ואחזקת אמצעי שליטה בנותני שירותי פיקדון ואשראי, והגבלות על פעילותם של בעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי ובעלי רישיון הנפקה. התיקון קובע בנוסף כי נותני שירותי פיקדון ואשראי יכללו בהגדרת נותני שירותים פיננסיים, וכך יהיו כפופים לחובות איסור הלבנת הון ומימון טרור.

[לעיון בחוק לחץ כאן](#)

❖ **הצעת חוק לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים)(תיקון)(שירותי פיקדון ואשראי ללא ריבית), התשע"ז-2016 עברה בקריאה ראשונה**

ביום 21.11.2016 עברה בקריאה ראשונה הצעת החוק לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) העוסקת בנתוני שירותי פיקדון ואשראי ללא ריבית. הצעת החוק מבקשת להסדיר את פעילותן של עמותות המאפשרות הפקדת פיקדונות כספיים של לקוחות ועוסקים במתן הלוואות ללא ריבית, המוכרים בשם גמ"חים. הסדרת התחום תאפשר לגמ"חים להתקיים, להגן על לקוחות של גופים אלו, ומניעת ניצול לרעה של עיסוקם לצורכי הלבנת הון. הצעת החוק נועדה להשלים את תיקון חוק שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) המסדיר פעילותם של נותני שירותי פיקדון ואשראי נושאי ריבית בידי אגודות שיתופיות, כך שההסדרה תחול על כלל הגופים העוסקים במתן שירותי פיקדון ואשראי.

הצעת החוק מבקשת לקבוע כי המפקח על שירותים פיננסיים מוסדרים יהיה הרגולטור האמון על האסדרה והפיקוח שיחולו על נותני שירותי פיקדון ואשראי ללא ריבית והשירותים הניתנים על ידם, ומוסיפה כי בהפעלת סמכויותיו יביא המפקח בחשבון גם קידום מטרות חברתיות ועזרה הדדית. כמו כן, הצעת החוק מבקשת להטיל חובת רישום ורישוי על עיסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי ללא ריבית תוך חלוקה בין סוגי הרישיונות לפי סוג נותן השירות והיקף פעילותו, והגבלות מיוחדות על פעילותם של בעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי ללא ריבית. התיקון קובע בנוסף כי נותני שירותי פיקדון

ואשראי ללא ריבית יכללו בהגדרת נותני שירותים פיננסיים, וכך יהיו כפופים לחובות איסור הלבנת הון ומימון טרור.

[לעיון בהצעת החוק לחץ כאן](#)

❖ **הצעת חוק ממשלתית הכוללת הצעה להטלת חובות מתחום איסור הלבנת הון על המועצה להסדר ההימורים בספורט עברה בקריאה ראשונה**

הצעת חוק ממשלתית להגבלת שוק ההימורים עברה בקריאה ראשונה בכנסת. ההצעה מבקשת, בין היתר, להטיל חובות מתחום איסור הלבנת הון על המועצה להסדר ההימורים בספורט (להלן: "המועצה") באמצעות תיקון החוק להסדר ההימורים בספורט. בדברי ההסבר להצעה צוין, כי חרף הסיכון להלבנת הון באמצעות רכישת זכויות במשחקים של המועצה לא הוטלו עליה, עד היום, כל חובות בתחום של איסור הלבנת הון. נוכח הסיכון האמור מציע התזכיר להחיל חובות מתחום איסור הלבנת הון על משחקי הימורים המנוהלים בידי המועצה ולקבוע, בין היתר, דרישה לזיהוי ורישום פרטי משתתף בכל תכנית הימורים שסכום הזכייה בה עולה על 5,000 ₪, כתנאי להשתתפות ולפדיון זכויות מהימורים אלה. עוד מוצע לחייב את המועצה למנות אחראי למילוי חובות איסור הלבנת הון, אשר יפעל לקביעת נהלים והדרכת עובדים ובעלי תחנות בכל הנוגע להתמודדות עם סיכוני הלבנת הון.

[לעיון בהצעת החוק לחץ כאן](#)

❖ **בית המשפט המחוזי מרכז-לוד גזר את דינו של מאיר נחמני שהורשע בעבירות לפי חוק איסור הלבנת הון**

מאיר נחמני (להלן: "הנאשם") הורשע (כב' השופטת מ' ברנט), לפי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן שייחס לו עבירה של עשיית פעולה ברכוש או מסירת מידע כוזב במטרה שלא יהיה דיווח לפי סעיף 7 לחוק או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: "החוק").

על-פי עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם שימש כמנהל עסק הנותן שירותי מטבע ובתקופה שבין ינואר 2014 לבין ינואר 2015 הוא לקח חלק בתוכנית עבריינית רבת משתתפים לביצוע עבירות הלבנת הון, בכך שפעל בניגוד לחובותיו בקשר לזיהוי מקבלי השירות והדיווח על פי החוק. הנאשם, כך נקבע, קיבל לידיו המחאות בסך כולל של כ-49.5 מיליון ש"ח ופעל לרישום המחאות אלו באופן כוזב, במובן זה שהחברות שנחזו להיות מקבלות השירות לא קיבלו ממנו, בפועל, שירות ואילו פרטי הזיהוי של מקבלי השירות האמיתיים והנהנים לא צוינו כלל בהצהרות הרלוונטיות. בנוסף, קיבל הנאשם הצהרות כוזבות ממי שנחזו להיות מבקשי שירות אשר פעלו לכאורה בשם החברות שנחזו להיות מקבלות השירות, בידעו כי הן כוזבות. עוד הורשע הנאשם בכך שפעל בניגוד לחובות הדיווח הרגילות והבלתי רגילות המוטלות עליו מכוחו של צו איסור הלבנת הון (חובת זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירותי מטבע), תשס"ב-2002. הנאשם הורשע בכך שביצע את הפעולות האמורות כדי לגרום לדיווח בלתי נכון לרשות לאיסור הלבנת הון, אשר יסווה ויסתיר את הבעלים האמיתיים של הכספים שהועברו אליו.

בגזר דינו קבע בית המשפט כי מעשיו של הנאשם נועדו לתת מקום מסתור ומקלט לכסף שמקורו בעבירות וכי יש ליתן משקל לעובדה שהעבירות בוצעו על ידי הנאשם אשר קיבל רישיון לנהל עסק של מתן שירותי מטבע ומעל באמון שניתן בו. עוד הדגיש בית המשפט את התופעה המתגברת של שימוש בנותני שירותי מטבע על-ידי ארגוני פשיעה לצורכי הלבנת הון, וקבע כי תופעה זו המחייבת השתתפות ענישה קשה ומרתיעה. בהתחשב בחלקו של הנאשם במעשים, בהיקפם הכלכלי, ובמעמדו במדרג העברייני נגזר עליו עונש של 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, 6 חודשי מאסר על תנאי, 40 אלף ש"ח קנס וחילוט בסך 1.7 מיליון ש"ח.

תפ (מרכז) 6912-11-15 מדינת ישראל נ' מאיר נחמני (ניתן ביום 8.12.16).

❖ **בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו גזר את דינו של נוחי דנקנר שהורשע בעבירות ני"ע ועבירות הלבנת הון**

ביום 5.12.16 גזר בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט ח' כבוב) על נוחי דנקנר (להלן: דנקנר), בעל השליטה לשעבר בחברת איי.די.בי חברה לאחזקות בע"מ (להלן: "חברת איי.די.בי") שנתיים מאסר בפועל, שנת מאסר על תנאי וקנס בסך 800 אלף ש"ח. על איש שוק ההון, איתי שטרום (להלן: שטרום),

שותפו לעבירה, נגזרה שנת מאסר אחת, 12 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 500 אלף ש"ח. חברת איי.די.בי הורשעה אף היא בפלילים ונגזר עליה קנס בסך 250 אלף ש"ח.

עונשים אלו נגזרו על דנקר ושטרם בגין הרשעתם, ביום 4.7.16, בעבירות של מניפולציה והנעה במסחר בניירות ערך, עבירות דיווח ועבירות לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: "החוק"). הרשעתם של דנקר ושטרם בעבירות הלבנת הון התבססה על קביעתו של בית המשפט, כי מניות איי.די.בי שרכש שטרם, באמצעות חברה בבעלותו, היו בגדר "רכוש אסור" כהגדרתו בחוק שכן הן נקנו תוך ביצוע עבירה בניירות ערך שהיא עבירת מקור; ובוצעו בהן פעולות שונות המהוות פעולה ב"רכוש אסור", כגון מכירת המניות והעברתן לחשבונו האישי של שטרם.

בית המשפט עמד בגזר דינו על החומרה הגלומה במעשיהם של דנקר ושטרם וקבע כי עמדת הפסיקה היא כי יש להחמיר עם מבצעייהן של עבירות כלכליות בכלל ועבירות בני"ע בפרט, נוכח פגיעתן הקשה בהגנות ויעילותו של שוק ההון ובכספי הציבור. עוד נלקחו בחשבון בגזירת הדין שיקולים בדבר היקף העבירות שבוצעו, שיקולי הרתעה, הפגיעה באינטרסים ציבוריים מוגנים ונסיבותיהם האישיות של דנקר ושטרם.

תפ (ת"א) 60386-06-14 מדינת ישראל ואח' נ' דנקר ואח' (ניתן ביום 5.12.16).

❖ **בית המשפט המחוזי בבאר שבע גזר את דינו של יניב קנרש שהורשע בעבירות מס והלבנת הון בסכומי עתק בענף הדלק**

ביום 25.10.2016 גזר בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופטת נ' נצר) את דינו של יניב קנרש (להלן: קנרש) והטיל עליו עונש של 10 שנות מאסר בפועל וקנס של 600 אלף ש"ח. כמו כן, הורה בית המשפט על חילוט רכוש בשווי 10 מיליון ש"ח. גזר הדין הוטל בעקבות הסדר טיעון שבמסגרתו הודה קנרש בעבירות שיוחסו לו ולחברות הקשורות אליו בשני כתבי אישום בגין פרשת "אנרגיה מתחדשת" ופרשת "חזרה גנרלית", וביניהן עבירות מס והלבנת הון בהיקף נרחב.

ביולי 2012 הגישה רשות המסים בבית המשפט המחוזי בבאר שבע כתב אישום נגד קנרש, בעל מספר חברות בענף הדלק ותחנות דלק, בפרשת "אנרגיה מתחדשת", הנחשבת כאחת הפרשות בעלת ההיקף הכספי הגדול ביותר שנחקרה בשנים האחרונות ברשות המסים. לפי כתב האישום, יוחסו לקנרש וליתר הנאשמים בפרשה עבירות שונות וביניהן הוצאה וקיזוז של חשבוניות פיקטיביות באמצעות החברות שבבעלותם, התחמקות מתשלום מע"מ בהיקף של 185 מיליון ש"ח וכן ביצוע עבירת הלבנת הון בהיקף של 138 מיליון ש"ח.

בינואר השנה הוגש לבית המשפט המחוזי בחיפה כתב אישום חמור נוסף, כנגד קנרש ואדם נוסף בגין שורת עבירות על חוק המע"מ, הלבנת הון, קבלת דבר במרמה, הדחת עדים ועבירות נוספות, במסגרת פרשה חדשה שכונתה "חזרה גנרלית". לפי כתב האישום, קנרש ביצע את העבירות המיוחסות לו בפרשייה החדשה בזמן ששהה במעצר-בית, בעת שהתנהל נגדו המשפט בפרשיית "אנרגיה מתחדשת". לפי כתב האישום, קנרש פעל למהילת דלקים ולביצוע עבירות הלבנת הון ועבירות מס בהיקף נרחב וכן ועבירות של קבלת דבר במרמה בגין מכירת הדלק המהול.

בית המשפט התייחס בגזר דינו לכך שקנרש הוא בעל עבר פלילי עשיר, הכולל בין היתר ארבע הרשעות בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף, שימוש במרמה ובתחבולה ומסירת ידיעה כוזבת על פי חוק מע"מ. כמו כן, התייחס בית המשפט לכך שכתב האישום בפרשת "חזרה גנרלית" הוגש בעת שהיה קנרש משוחרר בתנאים מגבילים במסגרת היותו נאשם בפרשה הראשונה וכן לכך שהעובדות המתוארות בכתבי האישום מלמדות על תפקידו המרכזי של קנרש בקשרים הפליליים שנוצרו וניתן לומר כי הוא המבצע העיקרי של העבירות, בוודאי של אלו אשר הובילו לגזל של הקופה הציבורית בסכומים משמעותיים. כמו כן, התייחס בית המשפט לכך שקנרש הודה במיוחס לו במסגרת הסדר הטיעון וכי הסדר הטיעון כלל הסכמה ביחס לכל רכיבי הענישה.

תפ (ב"ש) 19755-07-12 מדינת ישראל נ' יניב קנרש (ניתן ביום 25.10.16).

❖ **בית המשפט המחוזי בבאר שבע גזר את דינו של חאמדה צבחי קצאץ שהורשע בעבירות שונות וביניהן עבירות של עשיית פעולה אסורה ברכוש למטרות טרור**

ביום 10.11.2016 גזר בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט א' חזק) את דינו של חאמדה צבחי קצאץ (להלן: הנאשם), לאחר שהורשע, בעקבות הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של מגע עם סוכן חוץ, לפי סעיף 114(א) לחוק העונשין, בארבע עבירות של מתן שירות להתאחדות בלתי מותרת, בעבירה לפי סעיף 185(ג) לתקנות ההגנה (שעת חירום), ובארבע עבירות של עשיית פעולה אסורה ברכוש למטרות טרור, עבירה לפי סעיף 8(א) לחוק איסור מימון טרור.

ע"פ עובדות כתב האישום שבהן הודה, כאמור, הנאשם, בבעלותו עסק למכירת ברזל ברצועת עזה והוא בעל אישור כניסה לישראל לצורך עסקיו. הנאשם הודה בכך שמכר לארגוני טרור ציוד שנדרש לפעילותם. בין היתר, מכר הנאשם לשוטר ממשטרת חמאס חבילות של גדרות תיל שנועדו לשימוש הארגון; הבריח דרך מנהרה במצרים דוגמאות ברזל, לבקשתם של פעילי עז א-דין אל-קסאם; ברזל, זוויות וסחורה נוספת, לאחראי רכש של בסיסי קסאם; וכן מכר מוטות ברזל לפעיל חמאס, כאשר היה לו יסוד סביר להניח שהם מיועדים לבניית מנהרות חמאס.

בית המשפט קבע כי למרות שהמעשים המתוארים לא בוצעו כמקשה אחת אלא בהפרשי זמן ניכרים, קיים דמיון נסיבתי ביניהם. עוד צוין, מדובר באירועים שאירעו על פני ארבע שנים ואין מדובר במעידה חד-פעמית ועובדה זו מלמדת על רצונו של הנאשם לתת שירות לחמאס מתוך מודעות ברורה לכך שהציוד המועבר על ידו לארגון עשוי לשמש אותו לצורך ביצוע פעולות איבה כנגד ישראל.

על רקע מכלול נסיבות העניין גזר בית המשפט המחוזי על הנאשם עונש מאסר בפועל של 40 חודשים, עונש מאסר על תנאי לתקופה של שנה וכן קנס בסך 50 אלף ש"ח.

ת"פ (ב"ש) 56214-10-15 מדינת ישראל נ' חאמדה צבחי קצאץ (פורסם בנבו, 10.11.2016)

❖ **בית המשפט המחוזי בבאר שבע הרשיע את שמואל גרימברג בעבירות הלבנת הון, עבירות מס, ועבירות נוספות**

ביום 29.9.2016 הרשיע בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופטת יפה-כ"ץ) את שמואל גרימברג, שעמד בראש ארגון פשיעה אשר פעל בעיר באר שבע, בשורה ארוכה של עבירות חמורות וביניהן עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון"). כתב האישום כולל שמונה נאשמים נוספים, שאחד מהם, עידו רחמים, הורשע אף הוא בביצוע עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון, במסגרת פעילותו בארגון הפשיעה.

במסגרת כתב האישום נטען כי גרימברג ורחמים היו בעליו של עסק למתן הלוואות בריבית, וזאת במסגרת פעילותו של ארגון הפשיעה. היקף מחזור עסקיהם אלא היה ידוע במדויק, אולם קיים מידע אודות הלוואות בסכומים של לפחות מיליון ש"ח. רחמים שימש כגובה הריבית והחזר ההלוואות עבור הארגון, יחד עם נאשמים נוספים הנכללים בכתב האישום. בתקופה הרלוונטית לאישומים, לא דיווחו הנאשמים לרשויות המס על העיסוק בתחום ההלוואות בריבית ועל הכנסותיהם מעיסוק זה, וזאת בכוונה להתחמק מתשלום מס. מכיוון שהנאשמים גרימברג ורחמים הפעילו את העסק במסגרת ארגון פשיעה, נקבע כי יש לראות פעילות זו כעבירת מקור בהתאם לחוק איסור הלבנת הון.

גרימברג ורחמים ביצעו פעולות כלליות ופרטניות ברכוש אשר התקבל מעסק ההלוואה בריבית במטרה להסתירו, להסוות את מקורו ואת זהות בעליו, בניגוד לסעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון. הפעולות הכלליות כללו ערבוב כספי רכוש אסור עם כספים לגיטימיים, מתן הלוואות במזומן מתוך כספי ריבית שנגבו על הלוואות קודמות, הימנעות מהפקדת הכספים בחשבונות בנק ושימוש במזומן לצרכים שוטפים ולניהול הבית. ביחס לפעולות אלה נקבע, כי די בכך שהוכח ערבוב כספי רכוש אסור (כספי ריבית) עם רכוש אחר כדי לבסס הרשעה בעבירת הלבנת הון. הפעולות הפרטניות כללו רישום רכב השייך לגרימברג על שם אחד ממכריו, בעלות או שותפות מוסווית של גרימברג בחנות, ורישום רכב השייך לרחמים על שם אחיו. ביחס לפעולות אלה נקבע, כי רישום רכוש אסור על שם קרוב משפחה, שאינו בעליו האמתיים הוא בגדר פעולה ברכוש שנועדה להסתיר את מקורו של הרכוש ואת זהות בעליו. עוד נקבע כי הנאשמים לא הסבירו מדוע נקטו בצעדים החריגים שנקטו ברכוש, ולכן יש לראות במכלול העובדות כראייה נסיבתית לרצון להסתיר את בעלי הזכויות ברכוש, ואף להסוות את מקורות הרכוש האסור.

תפ"ח (ב"ש) 20623-11-12 מדינת ישראל נ' שמואל גרימברג (פורסם בנבו, 26.9.2016)

❖ **בית המשפט המחוזי בבאר שבע הוציא צו מניעה לבנק לאומי האוסר על העברת חשבון של נותן שירותי מטבע מאילת לתל-אביב**

ביום 06.10.2016 הוציא בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (כב' השופטת ש' דברת) צו מניעה לבנק לאומי לישראל (להלן: "בנק לאומי" או "הבנק") האוסר עליו להעביר את חשבוננו של אריה שרעבי (להלן: התובע) הוא תושב אילת המנהל עסק של מתן שירותי מטבע (להלן: נש"מ) והלוואות חוץ בנקאיות. חשבוננו העסקי והפרטי מתנהל בסניף באילת בבנק לאומי. כדי לייעל את הטיפול בחשבונות הבנק לאור

דרישות חוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון" או "החוק") וכדי לצמצם את הסיכונים אליהם הוא חשוף בהתאם לדרישות חוק זה, החליט הבנק כי כלל חשבונות הנש"מ ירוכזו בשלושה סניפים מתמחים. על כן, הודיע לתובע כי חשבונו יועבר לסניף ייעודי בתל-אביב והוא יוכל לבצע פעולות בנקאיות בסניף זה בלבד. על רקע זה הגיש התובע בקשה לצו מניעה שכאמור, התקבלה על ידי בית המשפט.

נקבע, כי על פי חוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981 מוטלת על הבנקים החובה ליתן שירותים בנקאיים מסוימים לכל דורש אלא אם כן קיים טעם סביר לסרב למתן השירות. עוד נקבע, כי בנקים אינם מחויבים להעניק שירותים בנקאיים במיקום מסוים אלא הם רשאים להעניק שירות גם בסניף המרוחק ממקום מגוריו או פעילותו של בעל החשבון. בית המשפט ציין כי דפוס פעולה כזה – של הענקת שירות מסוים בסניף מסוים – הוא לגיטימי, בהתחשב בחובות המוטלות על הבנקים מכוח הוראות החוק לאיסור הלבנת הון והצווים שנקבעו מכוחו. לכן, החלטתו העקרונית של בנק לנהל חשבונות נש"מים – הטעונים פיקוח מתמיד – בסניף מתמחה היא סבירה. יחד עם זאת, החלטה כזו של הבנק כפופה למבחן הסבירות ובנסיבות המקרה הבנק לא עמד בחובתו להוכיח כי ההחלטה שקיבל בעניינו של התובע הייתה סבירה שכן התניית מתן שירות בנסיעה מאילת לתל-אביב לצורך כל פעולה שהיא, עולה כדי העמדת תנאי בלתי סביר למתן שירות והבנק לא הוכיח כי מתן שירות לתובע במרחק סביר מאילת היה גורר עמו עלויות שאינן סבירות.

תא (ב"ש) 38580-03-16 אריה שרעבי נ' בנק לאומי לישראל בע"מ (ניתן ביום 06.10.2016).

❖ בית ההשקעות מיטב דש נקנס ב-250 אלף שקל בגין הפרת צו איסור הלבנת הון

בביקורת של הרשות לניירות ערך (להלן: "רשות ני"ע") מיום 31.12.15 עלה, כי חברת מיטב ד"ש טרייד בע"מ (להלן: "החברה") הפרה לכאורה, בכמה מקרים, הוראות החלות עליה לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 וצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של חבר בורסה למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשע"א-2010 (להלן: "החוק" ו"הצו"). בעקבות ממצאי הדו"ח, הוגשה בעניינה של החברה בקשה להטלת עיצום כספי, אשר נידונה בפני הוועדה להטלת עיצום כספי הפועלת לפי החוק.

בהחלטתה מיום 6.12.16 קבעה הוועדה, כי החברה הפרה, בשורה של מקרים, את חובת הכרת בעל חשבון, חובת הבקרה השוטפת על פעולות בעל חשבון ואת חובת קביעת כלים לצורך מילוי החובות בעניין זיהוי, דיווח וניהול רישומים על פי חוק. עוד נקבע, כי החברה הפרה את חובת הדיווח המוטלת עליה בכך שלא דיווחה על פעולות בלתי רגילות בסמוך למועד ביצוען אלא בשיהוי ניכר. הוועדה הדגישה בהחלטתה, כי חובת הדיווח ניצבת בליבו של משטר איסור הלבנת הון ובלעדיה אין. עוד הודגש, כי אי-דיווח בשל אי-הכנת תשתית לאיתור וניטור של פעילות בלתי רגילה באמצעות הכרת בעל החשבון וביצוע בקורות על הפעילות המבוצעת בחשבונות וכן שיהוי בהעברת דיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור עלולים לפגוע ביכולת לעקוב אחר העברת הכספים ובכך לפגוע במאבק בפשיעה החמורה ובמימון טרור.

בקביעת גובה העיצום הכספי נלקחו בחשבון העובדה שמדובר בהפרה ראשונה והעובדה שבחברה קיימים מספר מנגנונים ליישום הוראות הצו, אם כי בד בבד צוין כי מנגנונים אלה טעונים שיפור על מנת שהחברה תוכל לעמוד בהוראות הדין. עוד נלקחו בחשבון פעולות שנקטה החברה לשם עמידה בהוראות הצו והחוק עובר לביקורת ופעולות שננקטו לצורך תיקון ההפרות ומניעת הישנות ההפרות. לחומרא שקלה הוועדה את העובדה שחלק מן ההפרות שאותרו היו הפרות רוחביות, כגון חובת הבקרה והחובה לבצע בקרה שוטפת ביחס להליך של הכרת בעל חשבון; ואת חומרתן של חלק מן ההפרות שאותרו, דוגמת אי-העברת דיווחים בלתי רגילים במועד וההפרות בעניין הליך הכרת בעל חשבון.

הוועדה החליטה שלא להטיל עיצום כספי על החברה בגין ההפרה שעניינה אי-מסירת מידע או מסירת מידע חלקי לרשות לאיסור הלבנת הון, אולם הקביעה כי החברה הפרה את החובה האמורה וכן הקשיים בהם נתקלה הביקורת בכל הנוגע לשיתוף פעולה מצד החברה, נלקחו בחשבון במסגרת שיקולי הוועדה.

בסיכומו של דבר, ועל יסוד מכלול השיקולים שפורטו לעיל, החליטה הוועדה להטיל על החברה עיצום כספי בסך 250,000 ₪.

❖ **פורסמו ברשומות הכרזות ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי על פעילי וארגוני טרור זרים על פי חוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005**

ביום 4.9.2016 פורסמה ברשומות הכרזות ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (להלן: "ועדת השרים") על 42 יחידים זרים המשתייכים לארגוני טרור קיצוניים שונים (ארגון אל-קאעידה ונספחיו, ארגון "המדינה האסלאמית בעיראק ובלבנט", ארגון הטאליבן ועוד). זאת, מכוח הסמכות המוענקת לוועדת השרים לפי סעיף 2(א)(1) לחוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005 ובהתאם לקביעת מועצת הביטחון של האו"ם (להלן "מועצת הביטחון") כי יחידים אלו עוסקים בטרור. לצד ביצוע ההכרזות, ביטלה ועדת השרים את הכרזתם של 12 יחידים זרים כפעילי טרור זרים לאחר שהכרזתם בוטלה על ידי מועצת הביטחון.

[לעיון בהכרזות](#)

❖ **משרד הביטחון פרסם הכרזה חדשה על התאחדות בלתי מותרת**

ביום 27.10.2016 הכריז שר הביטחון מתוקף סמכותו לפי תקנה 84(1)(ב) לתקנות ההגנה (שעת-חרום), 1945, על התאחדות בלתי מותרת. שם ההתאחדות שהוכרזה מפורטת להלן: "מוסד קנאדיל הבינ"ל לפיתוח וסיוע הומניטארי" או "מא'ססה קנאדיל אלדוליה ללתנמיה ואלאע'את'יה אלאנסאניה" או "Kudus Kandilleri-Kandil Kalkinma Ve Yardimlasma Dernegi" או "International Kandil Institute" for Humanitarian Aid and Development.

[הכרזה על התאחדויות בלתי מותרות מיום 17.11.16 \(חוברת 7381\)](#)

❖ פרקליט המדינה פרסם הנחיה בעניין מדיניות האכיפה בעבירות הלבנת הון כאשר עבירות המקור הן עבירות מס

ביום 10.10.16 פרסם פרקליט המדינה הנחיה להבניית שיקול הדעת של הפרקליטות באשר לנסיבות בהן ראוי להוסיף אישום בעבירת הלבנת הון, מקום שעבירת המקור הינה עבירת מס שהיא עבירת מקור לפי חוק איסור הלבנת הון.

בהתאם לתיקון, לצורך העמדה לדין בעבירת הלבנת הון כשעבירת המקור היא סעיף 220 לפקודת מס הכנסה, על הפרקליט להוכיח כי ההכנסה שלגביה נעברה עבירת המס היא בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח בתקופה של 4 שנים, או 1 מיליון ש"ח בתקופה של שנה, או 625,000 כאשר עבירת המס נעברה בתחכום. בהתאם להנחיות, ביסוד התחכום יכללו מקרים כגון שימוש בתאגידים ומבנים משפטיים, צמצום בסיס המס על ידי שימוש במחירי העברה, שימוש במקלטי מס, וטיפולוגיות שונות כפי שמפרסם מעת לעת ארגון ה-FATF.

עוד קובע התיקון, כי לצורך העמדה לדין בעבירת הלבנת הון כשעבירת המקור היא סעיף 220 לפקודת מס הכנסה, הפרקליט יכול להוכיח, במידה והנסיבות מתאימות, כי עבירת המס נעברה בידי מי שאינו האדם החייב במס. בהתאם להנחיות, בתנאי זה יכללו מצבים בהם עבירת הלבנת ההון בוצעה בידי צד שלישי המשמש כמלבין הון מקצועי, ולא מדובר במצבים בהם צד שלישי היה שותף לביצוע עבירת המס. העמדה לדין בעבירת הלבנת הון בקשר עם שירות שנתן מייצג ללקוחות תעשה באישור פרקליט מחוז, וככלל לא יועמד לדין בעבירת הלבנת הון מייצג אשר סייע להלבנת הון בעצה שמטרתה תכנון מס לגיטימי.

לפי פסיקת בית המשפט העליון אין חובה להוכחת נתק בין עבירת המקור ההופכת את הרכוש לאסור, לבין ההסוואה וההסתרה של אותו הרכוש, כדי להאשים בשתי העבירות. על אף האמור, במקרים של התמזגות מוחלטת בין עבירת המס לבין עבירת הלבנת הון, יש להוסיף עבירת הלבנת הון רק אם ישנה פגיעה בערך נפרד נוסף מזה של עבירת המקור. פגיעה זו קיימת כאשר נעשתה פעולה של הסתרה והסוואה של הרכוש נשוא עבירות המס, מיקומו, זהות בעלי הזכויות בו וכדומה. פעולה זו היא בדרך כלל חלק ממסכת פעולות שנועדו להחדיר את פירות עבירת המקור למערכת הפיננסית הלגיטימית.

עוד קובעות ההנחיות, כי במקרים של הלבנה עצמית בעבירות המס האמורות, כאשר קיימת זהות בין דפוסי העלמת המס לבין דפוסי העלמת ההון, אין הצדקה ככלל להגיש אישום נוסף בגין ביצוע עבירת הלבנת הון. הוספת אישום נוסף בהלבנת הון תעשה כאשר בוצעה פעולת הסתרה נוספת ונפרדת על פעולות ההסתרה שבוצעו במסגרת העלמת המס. בנוסף, לא יוגש כתב אישום כאשר בוצעו מעשים שמטרתם להסתיר רק את עצם ביצוע עבירת המס, ואין בהם כדי להקל על שימוש בפירות עבירת המקור.

על אף העובדה שהגדרת הפעולה ברכוש כוללת החזקה, קובעות ההנחיות כי אין מקום להגיש כתב אישום בעבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון נגד מבצע עבירת המקור בגין עצם החזקת הרכוש,

אלא במקרים חריגים, באישור פרקליט מחוז. ככלל, אין להעמיד אדם לדין בגין ביצוע עבירה לפי סעיף 4 לחוק בגין פעולה ברכוש שמקורו מעבירת מס, והפעולה ברכוש הינה לצריכה עצמית בלבד.

בכל הנוגע לחילוט, לפי ההנחיות במקרים בהם עורבב הרכוש שמקורו בעבירת המס ברכוש לגיטימי אחר, הופך גם הרכוש הלגיטימי לרכוש אסור לפי הגדרות חוק איסור הלבנת הון. במקרה כזה, יש להשתמש בסמכות להגיש בקשה לסעדים זמניים במידתיות בהתחשב בחלקו היחסי של הרכוש האסור מתוך כלל הרכוש, מידת הפגיעה בערך המוגן הנוסף, תחכום, ועוד. בחילוט זמני, המדינה תסתפק בצו חילוט זמני על חלקו האסור של הרכוש בלבד, ובהטלת שעבוד וערבויות. בבקשות של חילוט סופי, יש לפעול בהתאם לעקרונות אלו.

[לעיון בהנחיות לחץ כאן](#)

❖ הפיקוח על הבנקים פרסם תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין בנושא מניעת הלבנת הון ומימון טרור וזיהוי לקוחות בקשר לפעילותן של חברות המנהלות זירות סוחר

ביום 30.10.16 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 411 בנושא "מניעת הלבנת הון ומימון טרור" הנוגעת לפעילותן של חברות המנהלות זירת סוחר.

ביום 24.12.15 פורסם ברשומות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של זירת סוחר לחשבונו העצמי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ו-2015, אשר נכנס לתוקפו ביום 24.06.16 ומחיל את משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור על חברה בעלת רישיון זירה לפי סעיף 44ג לחוק ניירות ערך.

על פי תקנה 21 לתקנות ניירות ערך (זירת סוחר לחשבונו העצמי), התשע"ה-2014, חברה המנהלת זירת סוחר מחויבת להפקיד את כספי הלקוחות בחשבון נאמנות לטובת לקוחותיה בתאגיד בנקאי בארץ או במוסד כספי בחו"ל, בהתאם לתנאים הקבועים בתקנה.

עם זאת, על פי פרשנות של רשות ניירות ערך שהועברה לפיקוח על הבנקים, זירת סוחר שהגישה בקשה לרישיון זירה לפי סעיף 44ג לחוק ניירות ערך עד ליום 26.05.15, וטרם נתקבלה לגביה החלטת הרשות, אינה מחויבת בהפקדת כספי לקוחותיה בחשבון נאמנות כאמור.

לאור הבהרה זו, פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 411 כך שיובהר כי סעיפים 2(ב), 2(ד) ו-4(א) לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור) לגבי התנאים הנדרשים לרישום נהנה בחשבון לא יחולו על חשבון נאמנות של חברה בעלת רישיון זירה עבור לקוחותיה.

[לעיון בחוזר לחץ כאן](#)

❖ הפיקוח על הבנקים פרסם חוזר היערכות לניהול סיכוני ציות נוכח קביעת עבירות מס כעבירות מקור

ביום 23.11.2016 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לתאגידים הבנקאיים אשר נועד לסייע לתאגידים להיערך לתיקון חוק איסור הלבנת הון המוסיף עבירות מס חמורות כעבירות מקור. בעקבות התיקון האמור לחוק, קובע הפיקוח על הבנקים בחוזר כי ההוראות החלות על התאגידים הבנקאיים מכוח חוק איסור הלבנת הון והצו שהוצא מכוחו, לרבות חובות זיהוי, בקרה ודיווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, יחולו מעתה גם בקשר לחשש לביצוע עבירת מס על ידי הלקוח.

בנוסף, ציין הפיקוח על הבנקים כי הנהלת התאגיד הבנקאי נדרשת לבחון את השינויים הנדרשים במדיניות, בהערכת הסיכון, ובנהלים של התאגיד הבנקאי בעקבות התיקון לחוק, ועל הדירקטוריון לאשר. התאגיד נדרש לבחון אלו שינויים נדרשים להליך זיהוי והכרת הלקוח, לבחון אלו דפוסי פעולה מרשימת הפעולות בתוספת השנייה לצו איסור הלבנת הון החל על תאגידים בנקאיים רלוונטיים לאיתור חשש לביצוע עבירות מס, לוודא כי העדכונים נכללים בנהלים של התאגיד הבנקאי, ולעדכן את הליכי הביקורת ומערכי ההדרכה בהתאם לשינויים החדשים.

הפיקוח על הבנקים מדגיש בחוזר כי למרות שהתיקון לחוק קובע ספים כספיים מינימאליים להגדרת עבירות מס כעבירות מקור, אין סף מינימאלי לדיווח על פעילות בלתי רגילה לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור. לכן, תנאי הסף שנקבעו בחוק יהיו רלוונטיים רק לעניין גיבוש מדיניות הבנק, ולא לדיווח על פעילות בלתי רגילה. אם תאגיד בנקאי מזהה פעילות העונה לדפוסי פעולה בלתי רגילים של לקוח או עובר אורח, עליו לקבל הסבר מהלקוח באשר למטרות הפעילות או להגיונה העסקי. הסברים לקוניים אודות "תכנון מס" אינם מספיקים בהקשר זה, והתאגיד הבנקאי נדרש לבחון את הצורך בבקשת אסמכתאות וחוות דעת מקצועיות בנושא.

בנוסף להוראות לעיל, כולל החוזר נספח "דגלים אדומים" הנועד לסייע לניהול הסיכון של התאגיד הבנקאי. בין היתר, מתייחס הנספח לשינוי מבנה הבעלות של חברה, העברות מרובות ובסכומים גבוהים למדינות הנחשבות למקלטי מס, הסתרת מידע אודות אזרחות כפולה או חבות במס, לקוח המבקש כי התאגיד הבנקאי לא ייצור עמו קשר ישירות, לקוח שאינו מסוגל או אינו מעוניין לגלות את מקור הכנסותיו, ועוד.

[לעיון בחוזר לחץ כאן](#)

❖ הרשות לניירות ערך פרסמה טופס הכרת בעל חשבון לדוגמא, דרכי אימות פרטים לחברות בעלות רישיון לניהול זירות סוחר וכן קובץ שאלות ותשובות בעניין

ביום 9.11.16 פרסמה הרשות לניירות ערך (להלן: "הרשות") טופס לדוגמא בעניין הליך הכרת בעל חשבון לפי סעיף 2(ד) לצו איסור הלבנת הון (חובת זיהוי, דיווח וניהול רישומים של זירת סוחר לחשבונו העצמי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ו-2015 (להלן: "הצו").

חובת ביצוע הליך הכרת בעל חשבון קבועה בסעיף 2(א) לצו, כחובה מבוססת סיכון, לפיה היקף ההליך נגזר מרמת הסיכון של בעל החשבון. בהגדרת "הליך של הכרת בעל חשבון" שבסעיף 1 לצו, מפורטת רשימה לא סגורה של נושאים שעל החברה לברר מול בעל החשבון במסגרת ההליך.

סעיף 2(ד) לצו קובע כי הליך הכרת בעל חשבון יכול שיעשה לפי טופס שיפרסם הממונה. בדברי ההסבר מודגש כי הטופס נועד לשמש כעזר בלבד לזירה בביצוע הליך הכרת בעל חשבון. על הזירה לוודא כי ההליך יבוצע על פי רמת הסיכון של בעל החשבון להלבנת הון ומימון טרור, יותאם לנסיבות ובמידת הצורך תורחב בדיקת הנאותות לבעל החשבון.

בנוסף לכך, פרסמה הרשות נוסח להערות הציבור באשר לדרכי אימות הפרטים לפי סעיף 8(ד)(1) ו-2(2) לצו. סעיף 8 קובע שני מסלולים של פתיחת חשבון במערכת סגורה, במסגרתם ניתנות לזירות הסוחר פטורים והקלות בהליכי זיהוי ואימות פרטי הזיהוי של לקוחותיהם.

סעיף 8(ד) לצו קובע כי כתנאי לפעילות במערכת סגורה, על זירת הסוחר לאמת כי בעל החשבון בזירת הסוחר הוא בעל החשבון בחשבון המקור או בחשבון אחר, לפי העניין וכי הכספים שהועברו לחשבון, הועברו בפועל מחשבון המקור או מהחשבון האחר או מכרטיס אשראי או כרטיס בנק המשוך לחשבון אחר, לפי העניין.

בפתיחת חשבון במערכת סגורה קובעת ההוראה שני מסלולים נפרדים – המסלול האחד נעשה ישירות מול התאגיד הבנקאי בו מתנהל חשבון המקור. רמת האימות הינה גבוהה משהמידע מתקבל ישירות מצד ג' – התאגיד הבנקאי. המסלול השני נעשה באמצעות קבלת מסמכים, שהנפיק התאגיד הבנקאי, מבעל החשבון ולא ישירות מהתאגיד הבנקאי, ומשכך איכות הזיהוי פוחתת. לפיכך, נדרשת זירת הסוחר לקבל מסמך זיהוי נוסף וחלה על החשבון מגבלה נוספת לעניין סך הכספים בחשבון, זאת כדי לצמצם את רמת הסיכון בחשבונות אלה.

בקובץ שאלות ותשובות שפרסמה הרשות, מוסבר כי על הליך הכרת בעל החשבון להתבצע במעמד הזיהוי פנים אל פנים. הליך הכרת לקוח שונה נקבע לבעל חשבון, שלגביו כבר בוצע ההליך ואשר מבקש לפתוח חשבון נוסף וכן לבעלי חשבונות קיימים בטרם כניסת הצו לתוקף. יחד עם זאת, בפתיחת חשבון במערכת סגורה לא חלה החובה לזהות את הלקוח פנים אל פנים ונקבע כי על ההליך להתבצע לפי מידת הסיכון של בעל החשבון להלבנת הון ומימון טרור, בין היתר באמצעות שיחה טלפונית או באופן מקוון כאשר קיים סיכון נמוך להלבנת הון או מימון טרור.

[לעיון במסמכים לחץ כאן](#)

❖ אושר דו"ח הצוות לגיבוש תכנית להסדרה ולפיקוח על ההימורים החוקיים בישראל

היועץ המשפטי לממשלה הודיע, ביום 11.9.2016, כי החליט לקבל את המלצות דו"ח הצוות הבין-משרדי להסדרת ההימורים החוקיים בישראל (להלן: "הצוות" ו"הדו"ח", בהתאמה).

הצוות הוקם מכוח החלטת ממשלה ובמסגרת עבודתו, בחן את שאלת הסדרת ההימורים החוקיים בישראל בהיבטים שונים. בין היתר, נדרש הצוות לחששות מפני שימוש לרעה בפעילות הימורים לצורכי הלבנת הון. בהקשר זה צוין בדו"ח, כי סכומי הכסף הגבוהים המתגלגלים בשוק ההימורים החוקיים הופכים אותו למוקד משיכה עבור עבריינים המעוניינים להלבין רכוש שמקורו בפעילות עבריינית וכי אחת הדרכים הנפוצות לביצוע הלבנה כזו היא רכישת זכויות במשחקי הימורים על מנת להעניק לרכוש אסור זה כסות חוקית.

הדו"ח מתייחס גם לנתונים שהוצגו על-ידי הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן: "הרשות") בדבר הגידול המתמיד במספרם של הדיווחים שהועברו לרשות ונראים קשורים לרכישת זכויות לצורכי הלבנת הון; ובדבר האפקטיביות של הוספת פרטי משתתף על גבי כרטיסי המשחק של מפעל הפיס. בהקשר זה צוין כי הנתונים מראים, כי הוספת פרטי המשתתף על-גבי כרטיסי המשחק, החל מחודש אוגוסט 2013, הפחיתה את מספר הדיווחים אודות פעולות בלתי רגילות הקשורות, על פניו, לזכויות בהימורים של מפעל הפיס.

הדו"ח ממליץ לעגן הסדרים מלאים ומחייבים למניעת הלבנת הון על ידי משתתפים בהימורים בכל סוגי ההימורים החוקיים ובכלל זה, לקבוע דרישה רוחבית לזיהוי ורישום של פרטי משתתף באופן מקודד כתנאי להשתתפות במשחקים ולפדיית זכויות ולהרחיב את הדרישה לזיהוי ולהחילה ביחס למרבית המשחקים וההגרלות של מפעל הפיס. עוד ממליץ הדו"ח, לבחון את האפשרות לאמת את זהות המשתתפים בהימורים מותרים באינטרנט וכן לאמת את חשבונות הבנק הרלוונטיים; להטיל על הגופים המארגנים הימורים חוקיים חובה למנות אחראי לעניין איסור הלבנת הון וכן להטיל עליהם חובה לדווח למשטרה אודות חשדות להלבנת הון, מרמה וזיוף. לבסוף ממליץ הדו"ח לבחון החלה של חובות מסוימות לפי חוק איסור הלבנת הון, לרבות חובות דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון, על הגורמים המארגנים הימורים חוקיים.

[לעיון בדו"ח לחץ כאן](#)

❖ מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה מס' 2322 הקוראת לחיזוק שיתוף הפעולה הבינלאומי למאבק בטרור

ביום 12.12.2016 אימצה מועצת הביטחון של האו"ם החלטה המדגישה את חשיבותו של חיזוק שיתוף הפעולה המשפטי הבינלאומי לצורך מניעת פעולות טרור, חקירתן והעמדתן לדין של המעורבים בהן. בנוסף, הביעה מועצת הביטחון דאגה בנוגע לשימוש הגובר של ארגוני טרור בטכנולוגיות מידע ותקשורת חדישות. מועצת הביטחון קראה למדינות להעביר ביניהן מידע אודות פעילי טרור זרים וארגוני טרור ולספק מידע בעניין זה למאגרי מידע מדינתיים ובינלאומיים. מדינות מתבקשות לחלוק מידע מודיעיני אודות פעילי טרור זרים וארגוני טרור גם עם רשויות הגירה, מכס, וביקורת גבולות מדינתיות.

בנוסף לשיתופי המידע, קוראת מועצת הביטחון להדק את שיתוף הפעולה בנושאים מנהליים, משטריים ומשפטיים, ולמנוע מפעילי טרור וארגוני טרור זרים שימוש בארגוני פשיעה בינלאומיים. מועצת הביטחון מבקשת מכל המדינות לבסס תשתית חוקית שתאפשר את שיתוף הפעולה הבינלאומי הנרחב ביותר. תשתית זו כוללת מינוי קציני קישור בינלאומיים, שיתוף פעולה בינלאומי בין גופי משטרה, ייסוד מנגנוני חקירה משותפים, ותיאום הדוק בנוגע לחקירות בינלאומיות קיימות. מועצת הביטחון ממליצה על הטמעה של אמצעי תקשורת טכנולוגיים מתקדמים, לדוגמת מערכת שיתוף המידע של ארגון האינטרפול, בקרב מספר רחב של רשויות אכיפה מדינתיות.

כמו כן, מועצת הביטחון הפצירה במדינות לפתח אמצעים לשיתוף פעולה משפטי בינלאומי ולחיזוק אמצעי אכיפה, במטרה למנוע את הסחר בנכסים תרבותיים המאפשרים מימון טרור. לבסוף, קראה המועצה למנהלת המאבק בטרור של האו"ם (Counter Terrorism Executive Directorate), לכוח המשימה למאבק בסמים ובפשעה של האו"ם (UNODC), ולכוח המשימה ליישם המלחמה בטרור (Counter Terrorism Implementation Task Force) להכין דו"ח הכולל התייחסות למצב הנוכחי של שיתוף הפעולה הבינלאומי של מערכות המשפט וגופי האכיפה המדינתיים בנוגע למאבק בטרור.

[לעיון בהחלטה לחצו כאן](#)

❖ ארגון ה-FATF פרסם מסמך הנחיות ליישום המלצה מספר 5 הנוגעת לאיסור מימון טרור

ארגון ה-FATF (להלן: "הארגון") פרסם מסמך מנחה באשר לאופן ההטמעה הראוי של המלצה מספר 5 של הארגון, העוסקת בעבירת מימון טרור. הארגון מדגיש, כי המדינות רשאיות לעצב את העבירה בהתאם לסיכונים האופייניים לכל מדינה אולם יש להקפיד על יישום האלמנטים המרכזיים הקבועים בהמלצה 5 ובפרשנות לה, כפי שפורסמה על ידי הארגון. במסמך מופיעות דוגמאות הממחישות את אופני היישום המגוונים של המלצה מספר 5 על ידי מספר מדינות. להלן יפורטו ההנחיות המרכזיות המופיעות במסמך:

1. על העבירה לחול על מעשים מכוונים אשר נועדו לספק או לאסוף כספים ורכוש אחר בכוונה או בידיעה שיעשה ברכוש זה שימוש לביצוע מעשה טרור. העבירה צריכה לחול גם אם איסוף הרכוש הושלם, וגם אם לאו. על האיסור לחול ביחס לביצוע פעולות טרור כפי שהן מופיעות בתשע האמנות המוכרות ללחימה בטרור ובנוסף, לאסור על כל פעולה אשר אינה מנויה באמנות ומהווה מעשה טרור.
2. על עבירת מימון טרור לחול על פעולות מימון של ארגוני ופעילי טרור, גם ללא קשר למעשה טרור ספציפי. איסור המימון לארגונים ויחידים הוא גורף, וחל על מימון לכל מטרה שהיא (כלומר, ללא קשר למעשה טרור ספציפי). על מנת לבסס את העבירה, יש להוכיח כי אכן מדובר בארגון טרור או פעיל טרור, בהתאם למנגנונים המקומיים או הבינלאומיים המוכרים. ההנחיה קובעת כי ניתן להטיל אחריות פלילית על העברת רכוש לארגון טרור לכל מטרה כאשר היסוד הנפשי הנדרש הוא פזיזות, בתנאי שמוטלת אחריות פלילית על פעולות מכוונות, למעט בנוגע להעברת רכוש ליחיד פעיל טרור לכל מטרה, שכן במקרה זה מדובר באיסור גורף הסותר את עקרון האשמה.
3. עבירת מימון טרור צריכה לכלול איסור מימון נסיעה מחוץ למדינה לצורך הכנה ותכנון של פעולות טרור או לצורך אימון טרור. רכיב זה נועד למנוע את התופעה של מימון פעילי טרור זרים והוא יכול להיכלל במסגרת עבירת מימון טרור קיימת או כעבירה נפרדת.
4. לא ניתן להטיל אחריות פלילית בגין מימון טרור באמצעות שימוש בדיני הסיוע, השידול, וקשירת הקשר לביצוע פעילות טרור. מקרים רבים עלולים שלא להיכלל בתחומי העבירה, למרות שבפועל יהיה מדובר במימון טרור, ולכן יש לקבוע עבירה נפרדת.
5. יש ליצור הגדרה רחבה ככל האפשר למונח "כספים" או "רכוש", למרות העמימות הכרוכה בשימוש בהגדרות אלו. רכוש וכספים נחשבים לכאלה כאשר מקורם הוא לגיטימי או בלתי לגיטימי והם כוללים גם משאבים כלכליים וטבעיים.
6. המסמך מדגיש את הדרישה לענישה אפקטיבית, מידתית, ומרתיעה וקורא למדינות להתייחס לעבירת מימון טרור כעבירה חמורה. בהמשך, המסמך מפרט מספר דוגמאות לענישה המקסימאלית הנהוגה במדינות העולם בגין העבירה, על מנת להדגיש את חומרתה.
7. לבסוף, ההנחיות מבקשות לוודא כי עבירת מימון טרור היא אכן עבירת מקור בחקיקת מניעת הלבנת הון בכל אחת ממדינות.

❖ ארגון ה-FATF פרסם מסמך הנחיות בנושא שירותי בנקאות קורספונדנטית

ביום 21.10.16 פרסם ארגון ה-FATF (להלן: "הארגון") מסמך הנחיות בנושא מתן שירותי בנקאות קורספונדנטית. המסמך פורסם על רקע הישנותם של מקרים בהם תאגידים בנקאיים ניתקו או הגבילו קשרים עסקיים עם אזורים גאוגרפיים או קבוצות שלמות של לקוחות ללא קשר לרמת הסיכון הגלומה בהן, כשלכך השלכות שליליות על קשרי הבנקאות הקורספונדנטית הגלובלית (תופעה המכונה De-Risking).

הארגון מדגיש, כי בנקאות קורספונדנטית היא אמצעי חשוב במסחר הבינלאומי שכן היא מאפשרת העברת כספים בין מדינות והענקת שירותים במטבעות שונים. הטלת מגבלות על האפשרות לפתוח חשבון קורספונדנט או ביטולה עלולות להביא לכך שעסקאות פיננסיות יתבצעו מחוץ למערכת הבנקאית ובערוצים שלא חלה עליהם רגולציה ובכך תפחת השקיפות לגבי תנועות כספים ותגבר החשיפה לסיכונים הלבנת הון ומימון טרור.

מטרת מסמך ההנחיות היא להבהיר את האופן בו נדרשים מוסדות פיננסיים ליישם גישה מבוססת סיכון במסגרת קשרי בנקאות קורספונדנטים. בהקשר זה הוסבר, כי בהתאם להמלצות הארגון אין דרישה כי מוסדות פיננסיים יבצעו בדיקות נאותות ביחס ללקוחותיו של הבנק הקורספונדנט אלא נדרשת בדיקת נאותות ביחס לבנק הקורספונדנט עצמו. כך, על מוסדות פיננסיים לעקוב אחר פעילותו העסקית של הבנק הקורספונדנט במטרה לזהות שינויים בפרופיל הסיכון שלו וביישום האמצעים להפחתת סיכונים ועל מנת לזהות עסקאות חריגות המתבצעות בחשבון הקורספונדנט או כל סטייה פוטנציאלית מהתנאים המוסכמים שבין הצדדים.

הדרכים לניהול הסיכונים המפורטות במסמך ההנחיות כוללות, בין היתר, בדיקת נאותות שוטפת על מוסד הקורספונדנט וכן השגחה רציפה על עסקאות, פעילות החשבון וקשרי הבנקאות הקורספונדנטים; פרוצדורה של בקשת מידע מהמוסד הקורספונדנט; הסכם בכתב עם המוסד הקורספונדנט לפני יצירת הקשר; תקשורת ודיאלוג שוטפים וכן התאמות באסטרטגיית ניהול הסיכונים בהתאם לרמת ואופי הסיכונים העלולים להשתנות במהלך הקשר.

הנחיות נוספות המופיעות במסמך נוגעות לגופים פיננסיים שבהם מתנהל חשבון של נותני שירותי העברת כספים ונכסים אחרים (MVTs - Money and Value Transfer Services). כחלק מהליך בדיקת נאותות רגילה, הגופים הפיננסיים נדרשים להבין את המטרה והאופי המיועד של הפעילות העסקית בחשבונות אלה, כלומר, להבין האם בכוונתו של נותן השירות להשתמש בחשבון כדי להעניק שירותי קורספונדנט ללקוחותיו. כאשר נותן השירות מציע שירות קורספונדנט ללקוחותיו דרך החשבון שלו, על המוסד הקורספונדנט להבחין בתנועות חריגות של כספים ועסקאות המבוצעות על ידי נותני השירות, לזהות סיכונים הלבנת הון ומימון טרור הגלומים בפעילות נותן השירות, על בסיס של כל מקרה לגופו וכן לבצע אימות מידע וליצור אמצעים להפחתת הסיכונים. מודגש כי המלצות אינן כוללת חובה ליישם בדיקת נאותות ללקוחות של נותן שירותי העברת כספים.

[קישור למסמך](#)

❖ **מדינת ישראל עדכנה את ארגון MONEYVAL על ההתקדמות שחלה בשנה האחרונה בתיקון**

ליקויים במשטר איסור הלבנת הון ומימון טרור

משלחת מטעם מדינת ישראל השתתפה במפגש מליאת ארגון MONEYVAL, (להלן: "הארגון") המשמש כ-FSRB (FATF Style Regional Body) באירופה, אשר התקיימה בין התאריכים 8.12.2016-5.12.2016. במסגרת דיוני המליאה, מדינת ישראל נדרשה לספק עדכון תקופתי בנוגע להתקדמותה בתיקון הליקויים שנתגלו בביקורת שערך הארגון בישראל בשנת 2013.

במסגרת העדכון התייחסה ראש המשלחת, ראש הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, ד"ר שלומית ווגמן, לכמה עדכוני חקיקה מרכזיים מהשנה האחרונה, לרבות חוק המאבק בטרור, הוספת עבירות מס כעבירות מקור לחוק איסור הלבנת הון וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים).

מליאת הארגון קיבלה את העדכון וציינה כי על מדינת ישראל לפעול לתיקון הליקויים לשם יציאה מהליך המעקב, כמתחייב מפרוצדורת הארגון. כזכור, לשם תיקון ליקויים אלו ישראל נדרשת להשלים את תיקון הצווים המחילים חובות על המוסדות הפיננסיים בהם נתגלו פערים – בייחוד הצווים אשר חלים על סקטור הביטוח וקופות גמל, בהם קיימים הפערים המשמעותיים ביותר, וכן תיקון הצווים החלים על חברי בורסה, מנהלי תיקים ובנק הדואר; להשלים תיקוני חקיקה נוספים (חלקם הגדול נכלל בהצעת החוק לתיקון חוק איסור הלבנת הון מס' 19 אשר עברה קריאה ראשונה ביום 12.12.2016); וכן קידום החלת המשטר על גורמים נוספים (מתוכי נדל"ן, סוחרים במתכות יקרות, ונותני שירותים לחברות ונאמנויות).

במהלך הדיון נדון ההסדר שהוחל על נותני שירות עסקי, ומליאת הארגון חזרה וציינה כי ההסדר אינו עומד בכללי ארגון ה-FATF באופן מלא (שכן כזכור אינו כולל דיווח של נותני השירות העסקי על פעולות חשודות לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור). עוד צוין, כי על מנת לעמוד בהצלחה בביקורת ה-FATF הקרובה יהיה צורך, לכל הפחות, להוכיח כי המשטר אפקטיבי, כי הוא אכן מונע את ניצולם לרע של עורכי דין ורואי חשבון למטרות הלבנת הון ומימון טרור, וכי במקרים המתאימים מוטלות סנקציות אפקטיביות (מנהליות, אתיות ופיליות, לפי ההקשר).

המשלחת הישראלית תידרש לשוב ולדווח לארגון בחודשים הקרובים על תיקון הליקויים כמפורט לעיל.

❖ פורום G-20 קורא למדינות לשפר עמידתן בסטנדרט הלבנת הון ומימון טרור

פורום ה-G-20 לשיתוף פעולה וייעוץ בנושאים הקשורים למערכת הפיננסית הבינלאומית (להלן: The Group of Twenty Finance Ministers and Central Bank Governors, להלן: "הפורום") פרסם ביום 5.9.2016 הצהרה המסכמת את פגישת הפורום שנערכה בחודש ספטמבר האחרון בסין (להלן: "ההצהרה"). בין היתר, קוראת ההצהרה למדינות החברות בפורום, לקרן המטבע העולמית (IMF) ולבנק העולמי (WBG) לסייע בשיפור רמת עמידתן של כלל המדינות בסטנדרטים הבינלאומיים בתחום של הלבנת הון ומימון טרור.

בהצהרת הפורום הודגש, בין היתר, כי שקיפות פיננסית ויישום יעיל ורחב היקף של הסטנדרטים בתחום השקיפות בכלל ושל סטנדרטים ביחס לנהנים הסופיים ולמבנים המשפטיים בפרט, הם חיוניים לצורך הגנה על מהימנותה ואמינותה של המערכת הפיננסית הבינלאומית וכן לצורך מניעת ניצול לרעה של ישויות והסדרים משפטיים למטרות שחיתות, העלמת מס, מימון טרור והלבנת הון. בהתאם לכך, קורא הפורום לארגון ה-FATF (להלן: "הארגון") ולגורמים רלוונטיים אחרים להציע הצעות לשיפור רמת היישום של הסטנדרטים הבינלאומיים העוסקים בשקיפות, לרבות אלו העוסקים בנגישותו וזמינותו של מידע על נהנים סופיים בישויות והסדרים משפטיים ואלו העוסקים בחילופי מידע על נהנים סופיים בין מדינות.

הצהרת הפורום כוללת גם גינוי של פעולות טרור באשר הן והובהר בה, כי הפורום והמדינות החברות בו מחויבים לחילופי מידע יעילים בין מדינות, להקפאת נכסים של פעילי טרור ולהפללה של פעילות מימון טרור. כן מחויבים הפורום והמדינות החברות בו להתמודד עם מימון טרור בעל צורותיו, לרבות סחיטה, מיסוי, הברחות, בזיזת בנקים וקניין תרבותי, תרומות חיצוניות וחטיפה כנגד דרישת דמי כופר. בהמשך לכך, קורא הפורום ליישום יעיל וכולל של הסטנדרטים שנקבעו בידי ה-FATF ועוסקים במימון טרור ושל החלטת מועצת הביטחון של האו"ם מס' 2253, המרחיבה את מסגרת הסנקציות הקיימת של האו"ם ביחס לארגון המדינה האסלאמית בעיראק ובלבנט הידוע כ-ISIL או דאע"ש. הפורום מברך על ההתקדמות שהושגה על-ידי ה-FATF ביישום האסטרטגיה החדשה שלו בתחום המאבק במימון טרור וקורא ליישום יעיל של תוכנית הפעולה שהוצעה על-ידי הארגון בנושא זה.

[קישור להצהרה](#)

❖ **היחידה למודיעין פיננסי בארצות הברית פרסמה קובץ המלצות לזיהוי ומניעת בקשות לביצוע העברות בנקאיות בלתי חוקיות באמצעות הדואר האלקטרוני**

FinCEN, הרשות למודיעין פיננסי בארצות הברית (להלן: "פינסן"), פרסמה ביום 6.9.16 מסמך ובו הנחיות והמלצות לגופים פיננסיים בכל הנוגע לזיהוי ומניעת הונאות הכוללות ביצוע העברות בנקאיות באמצעות הודעות דוא"ל כוזבות המורות על העברת כספים בין חשבונות (E-mail Compromise Fraud). המסמך כולל גם "דגלים אדומים" לזיהוי של תופעה עבריינית זו.

כמתואר במסמך שפורסם, הונאות מן הסוג האמור מבוצעות הן בחשבונות של לקוחות עסקיים (Business E-mail Compromise, המכונות בראשי תיבות BEC) והן בחשבונות של לקוחות פרטיים (E-mail Account Compromise, המכונות בראשי תיבות EAC). בשני המקרים, עבריינים מעבירים לגופים הפיננסיים, באמצעות הודעות דוא"ל כוזבות, הוראות לביצוע פעולות בנקאיות מחשבוניות שאינם שלהם ובדרך זו מעבירים לכיסם כספים שלא כדין. במסמך צוין, כי מאז שנת 2013, דווחו בארצות הברית כ-22 אלף מקרי הונאה משני הסוגים, שסכומם הכולל מגיע לכ- 3.1 מיליארד דולר. במסמך הודגש, כי זיהוי וסיכול של הונאות דוא"ל מהסוג המתואר דורשים אימות מדוקדק של בקשות לביצוע העברות כספיות ובחינה של מכלול הנסיבות העובדתיות האופפות את בקשת ההעברה. בהקשר זה, יש ליתן את הדעת, בין היתר, לדגלים האדומים הבאים:

- א. הוראת ההעברה כוללת שפות, זמן וסכומים שונים מאלו שבהם נעשה שימוש במסגרת הוראות העברה כספית אשר אומתו ואושרו בעבר;
- ב. מקורה של הוראות ההעברה הוא בכתובת דוא"ל דומה אך לא זהה לזו של לקוח;
- ג. הוראת העברה כוללת מילים המסווגות אותה כדחופה, סודית או חסויה;
- ד. הוראת ההעברה מעניקה לגוף הפיננסי זמן מוגבל לצורך אישור אותנטיות העסקה;
- ה. העברת התשלום מתבצעת למוטב מוכר אך פרטי חשבון שנמסרו שונים מאלו שבהם נעשה בהם שימוש בעבר;

1. ללקוח אין כל קשר פיננסי או עסקי מתועד עם המוטב, והסכום המועבר הוא זהה או דומה לתשלומים שהועברו לאותו מוטב בעבר ;

2. הנמען להעברה הוא בנק זר המוכר כיעד להונאה;

פינסן הדגישה, כי קיומו של דגל אדום אינו מהווה אינדיקציה הכרחית לפעילות חשודה או אסורה. לפיכך, הגופים הפיננסיים נדרשים לבחון את התקיימותם של דגלים אדומים נוספים, להתחשב בנתונים ידועים ביחס ללקוח ולפעילות הפיננסית ההיסטורית שלו ובמידת הצורך, לבצע ביקורות ובדיקות נוספות לפני קבלת החלטות בדבר ביצוע או אי-ביצוע פעולה מסוימת. פינסן מוסיפה ומדגישה, כי החובה להעביר דיווח בלתי רגיל חלה על המוסדות הפיננסיים ללא תלות בשאלה אם ביצעו את הפעולה המבוקשת, וללא תלות בשאלה אם לקוח מסוים או המוסד הפיננסי עצמו ספגו הפסד כספי כתוצאה ממנה.

[קישור למסמך](#)

❖ ארגון ה-FATF פרסם הצהרות המעדכנות את רשימת המדינות בסיכון להלבנת הון ומימון טרור

ביום 21.10.2016 פרסם ארגון ה-FATF (Financial Action Task Force) (להלן: "הארגון") שתי הצהרות המעדכנות את רשימת המדינות הנמצאות בסיכון להלבנת הון ומימון טרור, ואת רשימת המדינות הנמצאות בהליכים של תיקון ליקויים במשטר איסור הלבנת הון ומימון טרור.

בהצהרה הראשונה חזר הארגון על הצהרותיו הקודמות לפיהן צפון קוריאה מהווה סכנה חמורה למערכת הפיננסית הבינלאומית ועל כן על המדינות לנקוט באמצעי בקרה ("counter measures") על מנת להגן על המגזר הפיננסי שלהן מפני סיכוני הלבנת הון ומימון טרור הנובעים מפעילות, לרבות סיכונים הקשורים לפעילות בנקאית קורספונדנטית.

בכל הנוגע לאיראן שב הארגון והזכיר את ההחלטה אשר נתקבלה בחודש יוני 2016 ולפיה הושהתה נקיטת אמצעי הבקרה נגד המדינה, למשך שנה, נוכח המחויבות שהביעה איראן ליישום תוכנית הפעולה שהתווה לה הארגון לתיקון הליקויים במשטר איסור הלבנת הון ומימון טרור החל בתחומיה. איראן עודנה נכללת ברשימת המדינות בסיכון, ועל כן על המדינות להנחות את המוסדות הפיננסיים לבצע בדיקות נאותות מוגברות כאשר הן שוקלות לקיים קשרים עסקיים או לבצע עסקאות מול גופים איראניים.

ההצהרה השנייה אותה פרסם הארגון מעדכנת את רשימת המדינות שבמשטר איסור הלבנת הון ומימון טרור שלהם נמצאו ליקויים אולם הן משתפות פעולה ונמצאות במעקב שוטף על ידי הארגון. מדובר במדינות בעלות ליקויים בחקיקה ובמשטר החובות מתחום הלבנת הון ומימון טרור, אשר חתמו על תכנית פעולה משותפת עם הארגון לתיקונם. מדינות אלו הן: אפגניסטן (Afghanistan), בוסניה והרצגובינה (Bosnia and Herzegovina), עיראק (Iraq), לאוס (Lao PDR), סוריה (Syria), אוגנדה (Uganda), ונואטו (Vanuatu) ותימן (Yemen).

הארגון שיבח את התקדמותה המשמעותית של גויאנה (Guyana) בתיקון הליקויים במשטר הלבנת ההון ומימון הטרור בתחומה, וציין כי המדינה הצליחה לבסס משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור בהתאם לתוכנית הפעולה של הארגון. לכן הסיר הארגון את המדינה מהרשימה של המדינות שנמצאות תחת מעקב הארגון.

[הצהרה ראשונה](#)

[הצהרה שנייה](#)

אתר האינטרנט של הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור ממשיך ומתעדכן מדי שבוע וכולל חומר בנושאי חקיקה, פסיקה, סטנדרטים בינלאומיים, הנחיות לדיווח, הכרזות, החלטות ועדות עיצומים וקישורים לאתרים נוספים. האתר ניתן לצפייה גם באנגלית. כתובתנו:

<http://index.justice.gov.il/Units/HalbantHon/Pages/default.aspx>

קישורים לאתרי ארגונים בינלאומיים

1. OECD - Organisation for Economic Co-operation and Development

הארגון לשיתוף פעולה ופיתוח כלכלי (OECD- Organisation for Economic Co-operation and Development) הוא ארגון בינלאומי של המדינות המפותחות המקבלות את העקרונות של הדמוקרטיה ועקרונות השוק החופשי. מקורותיו בארגון עבור שיתוף פעולה אירופאי (OEEC), שהוקם כדי לעזור ליישם את תכנית מרשל לבנייה מחדש של אירופה לאחר מלחמת העולם השנייה. לאחר מכן קיבל הארגון לשורותיו מדינות מחוץ לאירופה, ובשנת 1961 קיבל את שמו הנוכחי.

2. Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF)

ארגון ה-FATF הינו ארגון בינלאומי שמטרתו לפתח ולקדם מדיניות, במישור הלאומי והבינלאומי, שנועדה להיאבק בהלבנת ההון ובמימון הטרור. מאז הקמתו מוביל הארגון את המאמץ באימוץ ויישום של אמצעים שימנעו את השימוש שעושים עבריינים במערכות הפיננסיות.

3. Council of Europe Select Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures (Moneyval)

ארגון Moneyval נוסד בשנת 1997 והינו ארגון מסוג FATF-Style Regional Bodies – FSRBs, הארגון חבר שותף ל-FATF מ-2006 וחברות בו 30 מדינות קבועות. ישראל במעמד משקיפה פעילה בארגון.

מטרת הארגון לוודא שהמדינות ממלאות אחר הסטנדרטים הבינלאומיים בנושא המאבק בהלבנת הון ומימון טרור, עריכת דיונים מקצועיים לגבי טיפולוגיות להלבנת הון ומניעתן. הגוף מקיים ביקורת הדדית (Mutual Evaluations) בין המדינות החברות בו בנוגע לעמידה בסטנדרטים בתחום הלבנת הון. ישראל אף היא כפופה לביקורת זו מתוקף היותה משקיפה פעילה, הביקורת האחרונה התקיימה בנובמבר 2007.

4. Asia/Pacific Group on Money Laundering (APG)

ארגון ה-APG הינו ארגון בינ"ל למאבק בהלבנת הון ובמימון טרור של מדינות אסיה והאוקיינוס השקט, אשר הוקם בשנת 1997 בבנגקוק - תאילנד. הארגון מונה 39 מדינות וארגונים בינלאומיים, אשר משתתפים ותומכים במאמצי ה-APG למאבק בהלבנת הון ומימון טרור. חברי הארגון מחויבים בביצוע ואכיפתם של הסטנדרטים הבינלאומיים במאבק נגד הלבנת הון ומימון טרור, ובכללם 40 ההמלצות ו-9 ההמלצות המיוחדות בנושא מימון הטרור של ה-FATF.

5. Caribbean Financial Action Task Force on Money Laundering (CFATF)

קבוצת מדינות הקאריביים (CFATF) נוסדה בעקבות "הצהרת קינגסטון" בג'מייקה בשנת 1992. בין המדינות החברות: אנגוילה, אנטיואה וברבודה, ארובה, איי בהאמה, ברבדוס, ברמודה, איי הבתולה, איי קיימן, קוסטה ריקה, דומיניקה, הרפובליקה הדומיניקנית, גואטמלה, גוויאנה, האיטי, הונדורס, ג'מייקה, פנמה, וונצואלה. מדינות תומכות ומשתפות פעולה: קנדה, צרפת, מקסיקו, הולנד, ספרד, בריטניה וארה"ב.

6. Eastern and Southern Africa Anti-Money Laundering Group (ESAAMLG)

קבוצה אזורית משקיפה ממזרח ודרום אפריקה. בין המדינות החברות: קניה, מלאווי, נמיביה, סיישל, דרום אפריקה, זמביה, זימבבואה.

7. Financial Action Task Force of South America (GAFISUD)

קבוצה מדרום אמריקה. מדינות חברות: ארגנטינה, אורוגוואי, אקוודור, בוליביה, ברזיל, פרו, פרגוואי, צ'ילה, קולומביה. חברה שותפה ב – FATF מאז שנת 2006.

8. Middle East & North Africa Financial Action Task Force (MENAFATF)

קבוצה מהמזרח התיכון וצפון אפריקה. המדינות החברות: אלג'יריה, בחריין, מצרים, ירדן, כווית, לבנון, מרוקו, עומאן, קטר, ערב הסעודית, סוריה, תוניס, איחוד האמירויות ותימן. חברה שותפה ב – FATF מאז שנת 2006.

9. Inter-Governmental Action Group against Money Laundering in West Africa (GIABA)

קבוצה ממערב אפריקה. בין המדינות החברות: גאנה, ניגריה, סנגל, גינאה.

10. Eurasian Group on combating money laundering and financing of terrorism (EAG)

בין המדינות החברות: בלארוס, סין, קזחסטן, רוסיה, אוזבקיסטן.

הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור

דרך מנחם בגין 125 (קריית הממשלה), קומה 9

ת.ד. 7330, תל אביב, מיקוד 61072

טל: 03-7632480 פקס: 03-7632430

דואר אלקטרוני: impa-info@justice.gov.il

כתובת אתר האינטרנט: www.impa.justice.gov.il

החומר ב"מידע הון" לוקט על ידי עובדי הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור כשירות לציבור. השימוש במידע זה הינו על אחריות המשתמש בלבד.